

El moment del moviment

El fet que la dansa tingui cada dia més públic no és fortuït en absolut. La dansa ja no és només una qüestió de donar color a programacions de teatres, temporades i festivals i de lluir bons ballarins i propostes modernes. La dansa que es fa avui interessa al nostre públic. A Barcelona, per posar un exemple quantificat, les dades que va presentar ADETCA (Associació d'Empreses de Teatre a Catalunya) referents a l'assistència de públic als teatres de la ciutat de l'any 1997 demostren que la dansa (sense distinció d'estils) se situa en el tercer lloc, darrere dels espectacles de teatre i de teatre musical. I encara que pugui semblar estrany, és per davant de la música. També apunta aquest estudi que les produccions estrangeres van de baixa, ja que cada vegada més els espectacles *made in Catalunya* tenen un nivell de qualitat i d'exigència que competeix amb les produccions de fora de les nostres fronteres i les desplaça. Què té de valuós la dansa per entendre aquest interès creixent? Doncs moltes i variades raons, totes de pes. En primer lloc la dansa és el punt de trobada o reunió de totes les arts sobre un escenari. El material de què es fa la dansa és el moviment, una forma de poesia, de dir allò que és indicible, de suggerir allò inexplicable. La dansa, encara que no vulgui utilitzar la música com a suport, construeix ritmes, pauses, té una estructura interna que potser s'haurà construït com un guió de moviment, però amb lleis i raons dramàtiques. Què es pot dir de la pintura? La veiem en els jocs de llums i ombres que un bon disseny de llums és capaç d'oferir per crear atmosferes i temperatures emocionals. D'altra banda algunes escenografies i elements escènics no fan res més que llevar immediatesa a l'escultura. Finalment, l'arquitectura, que és l'art que deixa fora l'home, es reuneix amb la dansa en l'extrem oposat: la dansa és la forma artística que s'expressa per excel·lència en l'home i en la seva humanitat. És precisament aquesta dimensió humana

Fotografia de Josep M. Ribas Prous

que les societats avançades necessiten recuperar i potenciar cada cop més. Amb l'adveniment del nou segle i les seves expectatives telemàtiques, tan fascinants en un sentit i alarmants en un altre, la dansa té una gran vitalitat. La seva irrefutable visibilitat, aquests cossos movent-se sense parar, sentint-los respirar, panteixar, veient-los transpirar. En definitiva, res de virtual! Però menys virtuals són les emocions quan circulen per l'escenari i arriben fins al pati de butaques si l'espectacle ha funcionat. La dansa, a diferència del llenguatge verbal i escrit, no enganya. És una realitat inqüestionable. La dansa representa avui en dia el paradigma del mestissatge. La majoria de companyies de dansa estan integrades per ballarins procedents de llocs diversos. El ballarí és per excel·lència un nòmada que porta les seves eines amb ell, i és capaç de creuar-se artísticament a la velocitat del llamp a condició que en aquesta barreja la seva personalitat (artística) en surti enriquida. Amb aques-

ta llibertat provocadora, la dansa és pura diversitat i consegüentment un incessant degoteig de noves fórmules, d'estils híbrids plagats d'agradables sorpreses, com el nou flamenc, el neoclàssic, que en alguns casos ha incorporat fins i tot el jazz, alguns tipus de contemporani que tenen la virtut de connectar amb la cultura popular, i així successivament...

La dansa, doncs, no s'allunya de la realitat que ens envolta cada dia. És únicament en aquest sentit que a la nostra dansa autòctona encara se li podria demanar un esforç més gran i un major compromís amb aquesta realitat, ja sigui política, social, cultural o simplement estètica. Que sigui capaç de generar debat, polèmica, reflexió o pensament. Podríem dudar aleshores de la dansa com una de les arts preeminentes per al proper segle?

■ ROSLI AYUSO
CRÍTICA DE DANSA